

Програмна система „Със Златно ключе - към знание“, учебна 2025/2026 година

Процесът на предучилищното образование на децата е подчинен на прилагането на програмна система. Тя представлява **цялостна концепция за развитието на детето**, подчинена на основната ни цел.

Подходи и форми на педагогическо взаимодействие.

Отчитайки спецификата на детската градина, предвид интересите и възможностите на децата, по избор на учителите за учебната 2025/2026 година всички възрастови групи ще работят с поредицата познавателни книжки „Златно ключе“ на издателство „Бит и техника“. Поредицата представлява систематично изложение на учебното съдържание по отделните образователни направления. Всяко образователно направление е разработено от отделен специалист или от екип. Съдържанието е разработено тематично, като темите за всяка седмица от учебното време са съобразени с възрастовите особености на децата и са достъпни за всички деца. Концепцията, залегнала в поредицата „Златно ключе“ поставя детето в условия на проблемност така, че да предизвика у него желание и готовност да мисли, преживява, да мисли, да взема решения, да развива въображение и инициативност, да открива и да твори. Разбира се, това зависи и от педагогическата компетентност на учителите.

Нашата програмна система е пряко свързана с особеностите на психическото развитие на детето, биологичните и социални фактори, влияещи върху този процес. Познаването на възрастовите, половите, личностните особености на детето, взаимоотношенията му в семейството, в групата и общуването с другите имат основна функция, свързана с подготовката на децата, най-общо казано, за живота. Поредицата познавателни книжки „Златно ключе“ обхваща широк диапазон от знания, умения и отношения, свързани с физическото и умствено развитие на децата, емоционалността и психическото развитие, възпитанието и обучението, връзката със семейството, комуникациите, проявяващи се в предучилищната възраст.

Програмната система на ДГ „Светлина“ традиционно включва разбирането за възпитанието и обучението като взаимен процес, чиято същност е предаването на социален опит, свързан с приобщаване на детето към обществените институции. В същото време чрез знания, умения и отношения по отделните образователни направления акцентът пада върху обществено зададени норми и ценности. Ето защо смятаме, че идеите и насоките, заложили в нашата програмна система „Със Златно ключе – към знания“, ще съдейства за формиране у децата на индивидуален стил на познание, общуване и учене, но в условията на творческо обкръжение благодарение на педагогическата компетентност на учителите. Концепцията, на която залагаме е обоснована от богат експериментален опит и дава възможност за промени в структурата, организацията, съдържанието и формите на работа с децата. Може да се види какви са техните наклонности, потребности и интереси, къде най-вероятно могат да проявят творческите си заложби. Децата имат индивидуалност и имат право да изявяват това и само от учителя зависи те да го осъществят.

Цялостната програмна система „Със Златно ключе - към знание“ на ДГ „Светлина“ е разработена върху принципите, приети в предучилищното образование като ефективно съчетава най-новите теоретични концепции на предучилищната педагогика с педагогическото наследство, с традициите и постиженията в областта на предучилищната педагогика и със съвременните потребности на обществото.

Образователното съдържание е разработено с помощта и активното включване на играта и различни игрови дейности във всички образователни направления, както и

постепенното им разширяване и усложняване. Едновременно с това е гарантиран плавен преход в подготовката на децата за бъдещата им роля на ученици. То е насочено към развитие на творческите заложби на детето и разгръщане на творческия потенциал на педагога. Включените разнообразни творчески игри, игрови форми и задачи стимулират въображението на децата, тяхната самостоятелност и инициативност за постигане на целите. Системата е ориентирана към постигане на по-добро интегриране на образователното съдържание по отделните направления.

Програмната система гарантира зачитане многообразието и особеностите на детската индивидуалност и диференциране на поставените задачи. Тя е ориентирана към развитие на детската общност като среда за социализация на децата, за постигане на емоционално благополучие на всяко дете в рамките на групата.

Педагогическото взаимодействие се реализира с помощта на **комплекс от организационни форми за реализиране на педагогическото взаимодействие**. В зависимост от характера на дейностите и вида на всяка конкретна ситуация използваните методи са в различна комбинация, като най-често използваните са:

1. Възрастовия подход – налага отчитане на физическите и психически особености на децата във всяка възраст и осигурява отчитане на реалните детски възможности. Тов предполага педагогът сам да прецени количеството и съдържанието което поднася на децата, съобразно поставените цели.

2. Комплексно интегративен/интегрален подход – Той предполага дейностите по отделните образователни направление да не се изявяват като самостоятелни, а да се прави връзка между темите. Например – знанията по математика да се интегрират при усвояване на знанията по околна среда / формата на цветята, дървета, животни/ и др.

3. Дейностен подход. При всяка своя дейност детето в различна степен овладява знания, възприема, мисли, действа, преживява... Така психиката осъществява основните си функции. Този процес трябва да се ръководи и осъществява от учителите, като се осигуряват условия за разнообразни активности у децата – изследователска, творческа, умствена, игрова и др.

4. Ситуационен подход – отнася се до използваните от учителя начини за усвояване на знания. Ситуацията като форма на обучение бива реално възникваща, преднамерена, неочаквана и дори фантазна.

5. Холистичен подход – базиран на идеята децата да се обучават по привлекателен и естествен начин. Ориентиран е към не само към умственото, но и към психо-социалното и емоционално развитие на децата, особено подходящо за прилагане по ОН „Социален свят“.

В системата е отделено значително място на **игровите методи** като се използват всички, типични за предучилищната възраст игри – предметни, сюжетно-ролеви, театрализирани, строително-конструктивни, подвижни, спортни, музикални, фолклорни, обучаващи и интелектуални игри, игри-драматизации и други.

Системата предлага образователния модел да се реализира чрез **комплект учебни материали**, който включва: познавателни книжки по образователни направления за всяко дете; комплект табла за фронтална работа; сборник с художествени текстове и други материали; книга за учителя и методическо ръководство с предложени варианти и идеи за реализиране на учебното съдържание.

При прилагането на настоящата програмна система екипът ни разчита на професионалния си опит и творчески амбиции. Убедени сме, че чрез прилагането на различни техники и варианти ще се разгърнат всички възможности на педагозите, за да отговорим на потребностите на децата, като гарантираме спазване на всички нормативни документи.

Основна форма на педагогическо взаимодействие е обучаващата педагогическа ситуация, която се ръководи от учителя за постигане на определени

резултати и протича преди всичко под формата на игра. Тя се провежда само в учебно време – от 15 септември до 31 май. Продължителността е по преценка на учителя и зависи от възрастовата група /15-20 мин. за първа и втора възрастова група; 20-30 мин. за трета и четвърта възрастова група/ Педагогическата ситуация, като основна форма на педагогическо взаимодействие с децата, гарантира постигането на определени от учителя очаквани резултати по следните **образователни направления**: български език и литература, математика, околна среда, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура. Педагогическата ситуация може да бъде организирана традиционно – чрез фронтална работа. Груповата организация на работа е по-подходяща за децата от трета и четвърта група. Чрез нея се утвърждават навици и умения за колективна работа, където децата трябва да си помагат и сътрудничат. Индивидуалната работа е задължителна за децата със засилен интерес към определени знания, за трудноуспяващи или за децата, които често отсъстват. Разширяването и усъвършенстването на компетенциите, които допринасят за цялостното личностно развитие на детето и разнообразяват живота му в детска градина, се реализират чрез **допълнителните форми на педагогическо взаимодействие**. Те се организират от учителя ежедневно извън времето за провеждане на педагогическите ситуации /когато е в учебно време/ и в неучебно време. Те са с времетраене по преценка на учителя, съобразно потребностите на децата. Тяхното редуване трябва да осигурява подходяща за децата среда, гарантираща време за игра, почивка, хранене и дейности по избор на децата. **Допълнителните форми са**: различните видове игри, утринна гимнастика, занимания по интереси, празници, тържества и концерти, културно-развлекателни екскурзии, посещения на театрални постановки, изложби, музеи и др., разходки и екскурзии сред природата, дейности за формиране на битови, здравни и хигиенни навици, дейности за формиране на етични норми, естетически усет и други. Допълнителните дейности се реализират като продължение и допълване на основните теми.

Предучилищно образование в ДГ „Светлина“ се осъществява при **целодневна организация**. Броят на педагогическите ситуации е съобразен с цялостната организация на учебния ден, особеностите на всяка възрастова група и отговаря на изискванията на чл.24, ал.1 и 2 от Наредба №5 от 3 юни 2016 г за предучилищното образование. С една се завишава броят на учебните ситуации по БЕЛ за децата от трета и четвърта групи, с цел по добро усвояване на езика, по-добра комуникация и общуване и осигуряване на по-добра подготовка на децата за училище.

Разпределението на педагогическите ситуации седмично по ОН, по възрастови групи е следното:

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	I група	разновъзрастова група / втора + трета/	IV подг. група
времметраене	(15 – 20 мин.)	(20 – 30 мин.)	(20 – 30 мин.)
	Брой ПС	Брой ПС	Брой ПС
1. Български език и литература	1	2+1	3+1
2. Математика	1	2	3
3. Околна среда	1	2	2

4. Изобразително изкуство	2	2	2
5. Музика	2	2	2
6. Конструирание и технологии	1	2	2
7. Физическа култура	3	3	3
общ брой седмично	11	16	18

Придобиването на компетентности по всяко образователно направление, учителите ще осъществяват чрез реализиране на учебното съдържание, разработено в тематично разпределение. **Тематичното разпределение** осигурява ритмично и балансирано планиране и включва теми за постигане на очакваните резултати. То е разработено от учителките на групите като са отчетени интересите на децата и спецификата на съответната възрастова група. Времето, в което децата не са заети с целенасочени педагогически занимания /учебни ситуации/, учителите ще насочват децата за работа по интереси, индивидуална работа с напреднали деца или деца със затруднения. Ще организират творчески игри, допълнителна работа по проекти на групата, организиране на празници и тържества – **допълнителни форми на взаимодействие с децата**. Броят им е различен за всяка възрастова група, намалявайки от първа към четвърта и се влияе от броя на основните форми, съгласно ДОС за предучилищно образование и избора на учителите.